

การส่งเสริมการอ่านและห้องสมุดในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ภายใต้การสนับสนุนของ Room to Read Lao*

ข้อมูลประเทศ :

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เป็นประเทศที่มีขนาดเล็กมีพื้นที่เพียง 236,000 ตารางกิโลเมตรความยาวจากทิศเหนือจรดทิศใต้เป็นระยะทางกว่า 1,700 กิโลเมตร และความกว้างจากทิศตะวันออกไปทางทิศตะวันตกคิดเป็นระยะทางประมาณ 100-400 กิโลเมตร สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล ทิศเหนือของประเทศมีพรมแดนติดจีน ทางทิศตะวันออกติดประเทศเวียดนาม ทิศใต้ติดกัมพูชา และทิศตะวันตกติดประเทศพม่าและประเทศไทย พรมแดนด้านตะวันตกส่วนใหญ่เลาะเลียบตามลำแม่น้ำโขง พื้นที่ประมาณร้อยละ 80 ของประเทศเป็นภูเขาและเกือบครึ่งหนึ่ง (47%) เป็นป่าไม้ การที่พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาก่อให้เกิดความยากลำบากในเรื่องของการขนส่งและการสื่อสาร อย่างไรก็ตามด้วยความที่ประเทศเต็มไปด้วยความอุดมสมบูรณ์ของแม่น้ำหลายสาย พื้นที่ซึ่งเป็นภูเขาสูงจึงเอื้อประโยชน์อย่างมากต่อการพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำ นอกจากนี้ฝืนป่ายังอุดมไปด้วยพืชและสัตว์ป่านานาชนิดรวมทั้งไม้เนื้อแข็ง แร่ธาตุจำนวนไม่น้อย อาทิ แร่เหล็กและถ่านหินก็มีกระจายอยู่ทั่วไปตามภูเขา

ลาวเป็นประเทศที่มีประชากรหนาแน่นน้อยสุดในบรรดาประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้นคือเฉลี่ยมีประชากร 24 คนต่อ 1 ตารางกิโลเมตร จำนวนประชากรทั้งสิ้นใน พ.ศ. 2548 มีจำนวน 5,621,982 คนและคาดว่าจะเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 2.1 ในปี 2552 หรือคิดเป็นจำนวน 6,100,000 คน ประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตชนบท (ร้อยละ 80) ตามหมู่บ้านเล็ก ๆ จากลักษณะภูมิประเทศและการด้อยพัฒนาได้นำไปสู่ความแตกต่างอย่างมากทั้งในแง่ของสภาพเศรษฐกิจ สุขภาพ การศึกษาและด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบทและในพื้นที่ห่างไกล ประเทศถูกแบ่งเขตปกครองออกเป็น 16 แขวง [เทียบเท่าจังหวัด] กับอีกหนึ่งนครหลวง แต่ละแขวงแบ่งออกเป็นเมือง [เทียบเท่าอำเภอ] และหมู่บ้าน โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 142 เมือง และ 10,500 หมู่บ้านในจำนวนนี้ 47 อำเภอได้รับการประเมินว่าเป็นพื้นที่ที่ยากจนที่สุดและสมควรได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาลเป็นอันดับต้นๆ

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นประเทศเกษตรกรรม (ปศุสัตว์ การประมง และการป่าไม้) ซึ่งแรงงานส่วนใหญ่ของประเทศ ร้อยละ 85 อยู่ในภาคนี้ โดยส่วนใหญ่เป็นเศรษฐกิจแบบพึ่งพา

* แปลจาก "Reading Promotion and Library in Lao PDR Supporting by Room to Read Laos" รายงานนำเสนอในการประชุมสัมมนาทางชาติ Thailand Conference on Reading 2011 จัดโดย สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ TK park สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ระหว่างวันที่ 24-25 สิงหาคม พ.ศ.2554

ตนเอง แรงงานสตรีมีจำนวนทั้งสิ้นร้อยละ 45 ของจำนวนแรงงานทั้งหมด ภาคอุตสาหกรรมและการบริการคิดเป็นตัวเลขประมาณร้อยละ 40 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) รายได้ประชากรต่อหัวต่อปีเท่ากับ 500 เหรียญสหรัฐในปี พ.ศ. 2548 และ 800-900 เหรียญสหรัฐในปี พ.ศ. 2552 (โดยประมาณ) ภายใต้กลไกของเศรษฐกิจยุคใหม่ที่ประเทศนำมาใช้ในปีพ.ศ. 2529 การผลิตในภาคอุตสาหกรรมและการค้าส่งค้าปลีกในภาคบริการมีการเจริญเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลการศึกษา :

ระบบการศึกษาของลาวได้รับการพัฒนาปรับปรุงขึ้นใหม่ในปี พ.ศ. 2518 โดยแบ่งออกเป็นระดับประถมห้าปี มัธยมศึกษาสามปี และมัธยมศึกษาสามปี (5+3+3) ต่อมาระหว่างการประชุมแห่งชาติในปี พ.ศ. 2549 ได้มีการเสนอให้มีการปฏิรูปการศึกษาโดยรวมซึ่งทำให้โครงสร้างถูกเปลี่ยนเป็น 5+4+3 โดยได้เริ่มใช้ในปีการศึกษา พ.ศ. 2552-2553 ปัจจุบันมีจำนวนโรงเรียนประถมทั้งสิ้น 8,871 โรงเรียน (ร้อยละ 51.9 เป็นโรงเรียนประถมศึกษาอย่างสมบูรณ์) และโรงเรียนมัธยมจำนวน 1,125 โรงเรียน

การรู้หนังสือหมายถึงความสามารถในการอ่าน การเขียนและการนับตัวเลข การศึกษานอกระบบและการเข้าเรียนในระดับประถมศึกษานั้นมีความหลากหลายต่างกันไปในแต่ละแขวง อัตราการรู้หนังสือในผู้ใหญ่มีความต่างกันไปตั้งแต่ร้อยละ 43.1-91.7 สำหรับค่าเฉลี่ยของอัตราการรู้หนังสือในระดับประเทศอยู่ที่ร้อยละ 85 ในกลุ่มประชากรอายุระหว่าง 15-40 ปี และร้อยละ 77 ในกลุ่มอายุมากกว่า 15 ปีขึ้นไป ขณะที่อัตราส่วนสุทธิของการเข้าเรียนในระบบเท่ากับร้อยละ 73.6 ในแขวงหลวงน้ำทา และต่อร้อยละ 94.2 ในนครหลวงเวียงจันทน์ อัตราการรู้หนังสือทั้งในกลุ่มเยาวชนและผู้ใหญ่อยู่ในอัตราที่ต่ำทั้งในแง่ของปริมาณและคุณภาพโดยเฉพาะในพื้นที่ที่เป็นเทือกเขาสูงและในกลุ่มชาติพันธุ์ อันเนื่องมาจากคุณภาพของครู ตามปกติชั้นเรียนสำหรับผู้ไม่รู้หนังสือจะมีขึ้นหลังชั่วโมงเรียนปกติและสอนโดยครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาซึ่งส่วนใหญ่เป็นครูในพื้นที่ที่มักไม่ได้รับการฝึกอบรม (ประมาณร้อยละ 15-18 ของจำนวนครูในโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ)

อัตราการรู้หนังสือในกลุ่มผู้ใหญ่และเยาวชนของประเทศลาวจากผลการสำรวจในปี พ.ศ. 2544 สามารถจำแนกออกเป็นกลุ่มได้ดังนี้

ประชากรอายุมากกว่า 15 ปีขึ้นไปมีร้อยละ 68.7 เป็นหญิง ร้อยละ 60.9 และ ชาย ร้อยละ 77.0

ผู้ใหญ่อายุระหว่าง 15-39 ปี มีร้อยละ 75.4 เป็นหญิงร้อยละ 71.1 และชาย ร้อยละ 80.2

ผู้ใหญ่อายุระหว่าง 15-59 ปี มีร้อยละ 72.3 เป็นหญิงร้อยละ 65.5 และชาย ร้อยละ 79.5

หากดูในระดับแขวง กรุงเวียงจันทน์ซึ่งเป็นเมืองหลวงมีอัตราการรู้หนังสือในกลุ่มผู้ใหญ่ (อายุมากกว่า 15ปีขึ้นไป) สูงสุดโดยมีอัตราการรู้หนังสือร้อยละ 93.8 ในเพศชาย และร้อยละ 86.7ในเพศหญิง อันดับสองได้แก่แขวงจำปาสักโดยมีอัตราการรู้หนังสือร้อยละ 83 เท่ากันทั้งในชายและหญิง ทั้งนี้หากพิจารณาในแง่ที่ว่ากรุงเวียงจันทน์เป็นนครหลวงที่มีความโดดเด่นกว่าในแง่ของสังคมและเศรษฐกิจถือได้ว่าอัตราการรู้หนังสือสำหรับผู้ใหญ่อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้นคือเพียงร้อยละ 81.4 ในเพศชาย และร้อยละ67.8ในเพศหญิง จะเห็นได้ว่าอัตราการรู้หนังสือในเพศหญิงนั้นต่ำมาก (ต่ำกว่าร้อยละ 50) ในแขวงสาละวัน พงสาลี หลวงน้ำทา อุดมไชย หัวพัน หลวงพระบาง และบ่อแก้ว โดยแยกเป็นตัวเลขได้ดังนี้

อัตราการรู้หนังสือ (ในภาษาลาว) ในเขตพื้นที่ที่ RtR ลาว ดำเนินการอยู่

เขตปกครอง	ประชากรอายุมากกว่า 15 ขึ้นไป			ผู้ใหญ่ อายุระหว่าง 15-39		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
สปป. ลาว	77.0%	60.9%	68.7%	80.2%	71.1%	75.4%
นครหลวงเวียงจันทน์	93.8%	86.7%	90.2%	94.6%	94.5%	94.5%
แขวงพงสาลี	56.2%	37.2%	46.5%	60.1%	48.0%	53.8%
แขวงอุดมไชย	69.1%	41.8%	55.3%	73.3%	49.9%	61.2%
แขวงบ่อแก้ว	72.1%	48.6%	59.6%	77.3%	63.3%	69.7%
แขวงไชยะบุรี	78.9%	69.8%	74.3%	82.9%	81.3%	82.0%
แขวงเวียงจัน	81.4%	67.8%	74.5%	85.9%	79.3%	82.4%
แขวงบอลิคำไซ	83.7%	69.2%	76.3%	87.1%	79.1%	82.8%
แขวงสหวันนะเขต	72.2%	56.8%	64.1%	76.7%	70.4%	73.4%
แขวงสาละวัน	57.9%	36.8%	47.1%	57.4%	41.9%	49.5%

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมโดยกรมการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับปีการศึกษา พ.ศ. 2551 -2552 จากรายงานของแต่ละเขตปกครองต่างๆ แม้จะยังไม่เสร็จสมบูรณ์ เพราะเป็นข้อมูลที่รวบรวมมาจาก 8,925 หมู่บ้านเท่านั้นจากจำนวน 10,500 หมู่บ้านทั่วประเทศ แต่ก็พอจะทำให้เห็นภาพกว้างๆ ของอัตราการรู้

หนังสือของประเทศได้ ตารางด้านล่างเป็นรายงานแสดงตัวเลขของคนไม่รู้หนังสือ ซึ่งได้รับการคำนวณโดย
ที่ปรึกษา

อัตราการไม่รู้หนังสือในเขตปกครองที่ได้รับการสนับสนุนโดย Room to Read

เขตปกครอง	อัตราผู้ไม่รู้หนังสือ อายุระหว่าง 6-14 ปี		อัตราผู้ไม่รู้หนังสือ อายุระหว่าง 15-24 ปี		อัตราผู้ไม่รู้หนังสือ อายุระหว่าง 25-40 ปี		อัตราผู้ไม่รู้หนังสือ อายุ 40+ ปีขึ้นไป	
	รวม	หญิง	รวม	หญิง	รวม	หญิง	รวม	หญิง
สปป. ลาว	5.01%	5.45%	4.52%	5.76%	5.81%	7.26%	18.34%	20.49%
นครหลวง เวียงจันทน์	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.34%	3.14%
แขวงพงสาลี	28.0%	30.3%	28.0%	46.0%	29.76%	33.64%	60.79%	73.79%
แขวงอุดมไซ	1.98%	2.54%	3.08%	3.78%	5.56%	6.69%	29.53%	34.64%
แขวงบ่อแก้ว	8.99%	11.30%	12.1%	13.76%	17.17%	22.11%	25.52%	28.47%
แขวงไชยะบุรี	0.38%	0.39%	0.97%	1.3%	1.60%	1.82%	2.50%	3.26%
แขวงเวียงจันทน์	0.8%	0.8%	1.60%	1.82%	2.50%	3.26%	11.87%	12.17%
แขวงบอลิคำไซ	1.88%	2.27%	2.96%	4.28%	5.80%	8.14%	15.76%	19.62%
แขวงสะหวันนะ เขต	8.99%	10.16%	6.41%	8.19%	7.54%	8.83%	20.07%	24.34%
แขวงสาละวัน	15%	15%	6.98%	8.39%	7.40%	8.19%	22.86%	23.12%
แขวงจำปาสัก	0.41%	0.41%	0.18%	0.21%	0.33%	0.37%	4.19%	5.16%

ที่มา : กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2551-2552

การส่งเสริมการอ่านในลาว :

ผลสำรวจพฤติกรรมกรรมการอ่านในหมู่เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ได้รับการจัดทำโดยห้องสมุดแห่งชาติของประเทศลาวและกรมสามัญศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2518 - 2531 พบว่าเด็กที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วงสามปีแรกไม่สามารถอ่านหนังสือได้ (ได้แต่ท่องตามจนขึ้นใจ) แม้แต่ผู้ที่เรียนจบระดับประถมศึกษาก็ยังไม่สามารถอ่านได้ดี การสำรวจซึ่งได้ดำเนินการในทุกเขตปกครองของประเทศลาวพบว่าเด็กที่ไม่สนุกกับการอ่านก็เพราะว่าไม่มีหนังสือที่เหมาะสมสำหรับพวกเขาตนเอง หรือจะพูดให้ถูกก็คือมีแต่ตำราเรียนเพียงอย่างเดียว แต่ไม่มีหนังสือภาพที่เหมาะสมกับวัยของพวกเขา หลายคนบอกว่าคนลาวไม่ชอบอ่านหนังสือ แต่อันที่จริงแล้วพวกเราที่มีวรรณกรรมและประเพณีการเล่าเรื่องซึ่งตกทอดจากรุ่นสู่รุ่นมายาวนาน ผลจากการสำรวจพบว่าเด็กๆ รักการอ่าน แต่ยังขาดอุปกรณ์และผู้นำพาหล่อหลอมความสนใจของพวกเขา จากผลดังกล่าวทำให้กระทรวงสารสนเทศและวัฒนธรรม และกระทรวงศึกษาธิการจัดทำโครงการส่งเสริมการอ่านแห่งชาติขึ้นซึ่งได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 จนถึงปัจจุบันและมีแผนดำเนินการต่อจนถึงปี พ.ศ. 2563 เพื่อสร้างให้เกิดสังคมแห่งการอ่านขึ้น

กิจกรรมของโครงการประกอบไปด้วยการจัดพิมพ์หนังสือเด็ก ห้องสมุดเคลื่อนที่ ห้องสมุดแบบพกพาห้องอ่านหนังสือ ห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดชุมชน สำหรับเด็กที่ยังไม่ได้ไปโรงเรียนจะจัดให้มีทีมงานระดับหมู่บ้านสำหรับเล่านิทานโดยใช้การแสดงหุ่นประกอบ นอกจากนั้นจะทำการเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการศึกษาของเด็กและการอ่านให้ผู้ปกครองได้รับทราบอีกด้วย

นอกเหนือจากการสำรวจและจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดการตระหนักรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการรู้หนังสือและบริการห้องสมุดแล้ว ห้องสมุดแห่งชาติยังได้ขอสนับสนุนเงินทุนจากภายนอกเพื่อนำมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างและได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากนานาประเทศ อย่างไรก็ตามหากเปรียบเทียบการสนับสนุนดังกล่าวกับฝนซึ่งอาจตกไม่ทั่วฟ้า บางครั้งก็มีปริมาณมากในที่หนึ่ง ขณะที่ที่อื่นๆ ยังคงแห้งแล้ง ทำให้ตลอดระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมาโครงการดังกล่าวสามารถดำเนินการครอบคลุมได้ประมาณร้อยละ 40 ของประเทศเท่านั้น จึงยังมีเด็กอีกเป็นจำนวนมากที่ยังต้องการความช่วยเหลือ จากสถิติที่เก็บรวบรวมโดยกระทรวงศึกษาธิการพบว่าจากโรงเรียนประถมศึกษาทั้งหมด 8,400 แห่ง ห้องสมุดเคลื่อนที่ของ Room to Read Laos เข้าถึงได้เพียง 6,800 โรงเรียนเท่านั้น ห้องสมุดเคลื่อนที่แต่ละหน่วยจะมีกล่องที่บรรจุหนังสือ 250 เล่ม หากโรงเรียนใดมีห้องว่างเราก็จะเข้าไปจัดตั้งห้องอ่านหนังสือขึ้น แต่หากโรงเรียนใดมีพื้นที่จำกัดก็จะจัดให้มีแค่เพียง “มุมอ่านหนังสือ” เมื่อภาครัฐมีงบประมาณพอก็จะดำเนินการสร้างอาคารห้องสมุดแยกเป็นสัดส่วนมีขนาดประมาณ 5 x 7 เมตร สามารถบรรจุหนังสือได้ 1,500 - 3,000 เล่ม นอกจากนี้ยังมีแผนจัดสร้างห้องสมุดประชาชนขึ้นในแต่ละแขวง ปัจจุบันแล้วเสร็จไปเพียงเก้าแห่งจากทั้งสิ้น 17 แขวง ห้องสมุดประชาชนเหล่านี้จะมีบทบาทเป็นศูนย์ให้บริการแก่ห้องสมุดดาวเทียมอีกด้วย

โดยสรุปเงินทุนจากภายนอกช่วยให้ Room to Read Laos สามารถจัดทำห้องสมุดเคลื่อนที่กว่า 6,000 หน่วย ห้องอ่านหนังสือในโรงเรียนเกือบ 1,000 แห่ง และสนับสนุนให้มีห้องสมุดโรงเรียน และชุมชนและศูนย์การเรียนรู้อีก 35 แห่ง และห้องสมุดประจำแขวงอีก 9 แห่ง ผู้ให้การสนับสนุนหลักได้แก่ Room to Read Laos, Shanti Volunteer Association (SVA), Action for Lao Children (ACL), The American Library Project, Empowerment for All (EFA), Collectif et de Bibliothécaires Intervenants en Action Culturelle (COBIAC) และอื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีโครงการก่อสร้างห้องสมุด '10 วัน' ดำเนินการโดยผู้นำโครงการส่งเสริมการอ่านและทีมงาน โดยมีอาสาสมัครจากต่างประเทศมาทำงานกับทีมห้องสมุดแห่งชาติเป็นเวลา 10 วันซึ่งในระหว่างนั้นบรรดาอาสาสมัครเหล่านี้จะได้รับประสบการณ์การใช้ชีวิตในชนบทของลาวกับการเข้าพักอาศัยกับครอบครัวในชุมชน ผู้เข้าร่วมโครงการนี้ต่างก็มีความอึ้งอัมตะใจขณะที่ผู้คนในชุมชนก็พากันประหลาดใจที่เห็นห้องสมุดอันสวยงามถูกสร้างขึ้นในเวลาเพียงไม่กี่วันและพากันขนานนามผู้นำโครงการว่าเป็น 'หญิงมหัศจรรย์ของการก่อสร้างห้องสมุด'

โครงการส่งเสริมการอ่านที่นำเสนอมาข้างต้น เป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ห่างไกลและลดช่องว่างในการเข้าถึงหนังสือของลาวมานานกว่า 20 ปี ความก้าวหน้าของโครงการได้ช่วยลดความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการศึกษาระหว่างเขตเมืองและชนบทและทำให้เด็กในพื้นที่ชนบทหลายแห่งได้มีโอกาสมากขึ้นที่จะเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้เช่นการบริการห้องสมุด ขณะเดียวกันครูผู้สอนก็ยังได้รับการปรับปรุงวิธีการสอน จากการศึกษาพบว่าอัตราการรู้หนังสือของประชาชนทำให้รัฐบาลลาวสนับสนุนการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในประเทศลาวโดยอนุญาตให้องค์กรเอกชนจากต่างประเทศหลายหน่วยงานเข้ามาให้การสนับสนุนกิจกรรมการอ่านต่างๆ ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและหาวิธีการลดช่องว่างในการเข้าถึงหนังสือและการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา (Quality of Education)

แม้ว่ารัฐบาลจะต้องการให้ทุกส่วนของประเทศได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ แต่ในการปฏิบัติยังคงมีความเหลื่อมล้ำอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับการอ่านออกเขียนได้ในโรงเรียนประถมศึกษาทั้งในเมืองและชนบทอยู่ในระดับที่ต่ำมาก เด็กจากกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ถูกกำหนดให้ต้องเรียนรู้ภาษาลาวในปีแรกของการศึกษาระดับประถมศึกษาก่อนที่จะเริ่มหลักสูตรปกติในปีที่สอง รัฐบาลเองก็ได้สร้างความคืบหน้าอย่างเห็นได้ชัดในการก่อสร้างโรงเรียนในชนบทตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษาซึ่งพบเห็นได้ทั่วประเทศ โดยมีความแตกต่างกันน้อยมากระหว่างเขตเมืองและชนบท รัฐบาลยังมีการผลิตและแจกจ่ายหนังสือเรียนไปยังโรงเรียนทุกแห่งและครูผู้สอนได้รับการฝึกอบรมในแต่ละปี อย่างไรก็ตามยังคงมีความเหลื่อมล้ำอย่างมีนัยสำคัญในคุณภาพของการศึกษาระหว่างพื้นที่ในชนบทและเมืองซึ่งสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่นห้องสมุดและร้านหนังสือ คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้มากกว่า พื้นที่ชนบทซึ่งเป็นที่อาศัยของเด็กส่วนใหญ่ขาดแคลนทรัพยากรการเรียนรู้เหล่านี้อย่างมาก การจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำนี้ก็คือ "การพัฒนาทักษะการอ่าน" อันเป็นทักษะที่สำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กมี

การศึกษาที่มีคุณภาพได้ ดังนั้น Room to Read Laos ได้จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาการรู้หนังสือในพื้นที่ชนบทขึ้นอันได้แก่ การอ่าน การเขียนและการพูด โดยการสร้างอาคารห้องสมุด การจัดพิมพ์หนังสือในภาษาท้องถิ่นสำหรับเด็กจำนวนมาก และการแจกจ่ายหนังสือไปตามโรงเรียนที่มีห้องสมุดอยู่แล้ว ฯลฯ จุดมุ่งหมายโดยรวมของโครงการเหล่านี้คือการปรับปรุงการบริการที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษาและความรู้สำหรับเด็กในประเทศลาวนั่นเอง

ในช่วงเริ่มต้นของโครงการ เราได้เผชิญกับความท้าทายมากมาย ตัวอย่าง เช่นการขาดแคลนสื่อการอ่านนอกเวลาเพื่อสนับสนุนการศึกษาของเด็กๆ เนื่องจากหนังสือที่มีอยู่ส่วนใหญ่เหมาะสำหรับผู้ใหญ่มากกว่า ซึ่งทำให้อ่านยากเกินไปสำหรับเด็กเล็ก Room to Read พบว่าทางแก้ปัญหาหนึ่งก็คือการจัดพิมพ์หนังสือของเด็กให้มากขึ้นแต่ก็ยังไม่เป็นที่น่าพอใจสำหรับครูและนักเรียนเนื่องจากความแตกต่างกันทางวัฒนธรรม ในเวลานั้นนักเขียนลาวยังไม่ได้มีการผลิตหนังสือออกมา ดังนั้นทางเราจึงจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการเขียนสำหรับนักเขียนเยาวชนขึ้นเพื่อให้นักเขียนเหล่านี้สามารถผลิตหนังสือเด็กที่ดีและน่าอ่าน และจากแนวคิดนี้เองทำให้ Room to Read Laos จัดพิมพ์หนังสือจำนวนมากกว่า 80 เรื่อง ในช่วงห้าปีที่ผ่านมาและยังได้รับรางวัล"การผลิตหนังสือที่ดีที่สุดสำหรับเด็ก" จากกระทรวงสารสนเทศและวัฒนธรรมต่อเนื่องกันถึงสองปีซ้อนอีกด้วย

Room to Read Laos ช่วงปี พ.ศ. 2548 -- 2553:

Room to Read ทำงานร่วมกับรัฐบาลลาวและองค์กรเอกชนที่สำคัญในอันที่จะช่วยเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในประเทศลาว และเพื่อให้สอดคล้องกับความเชื่อของ Room to Read ที่ว่าการใช้ทีมงานที่เป็นคนในพื้นที่จะดีที่สุดสำหรับการทำงานในพื้นที่ Room to Read Laos จึงได้จัดตั้งทีมงานซึ่งนอกจากจะพูดภาษาท้องถิ่นได้แล้วยังมีความคุ้นเคยกับขนบธรรมเนียม ประเพณีและกฎหมาย และที่สำคัญกว่านั้นก็คือเข้าใจถึงประเด็นปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ

Room to Read ได้จัดวางโครงการสามด้านด้วยกันในประเทศลาวด้วยการสนับสนุนของกระทรวงศึกษาธิการและกรมสามัญศึกษา ได้แก่ โครงการห้องเรียน โครงการห้องอ่านหนังสือ และโครงการจัดพิมพ์หนังสือในภาษาท้องถิ่น ต่อมาได้มีการเพิ่มโครงการการศึกษาของเด็กผู้หญิงเข้ามาในเนื้องานอีกด้วย

เมื่อห้าปีก่อน Room to Read Laos ได้ทำโครงการ"ส่งเสริมการศึกษาสำหรับเด็กลาว" ขึ้น ทั้งนี้เพราะ "เราเชื่อว่าโลกจะเปลี่ยนแปลงได้ต้องเริ่มจากเด็กมีการศึกษา" งานในพื้นที่ที่เราทำจึงประกอบไปด้วยการจัดทำห้องอ่านหนังสือ การสร้างห้องเรียน การจัดพิมพ์หนังสือภาษาท้องถิ่น และการให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนหญิง

รายงานนี้ได้รวบรวมสรุปผลการทำงานของเราไว้ ตัวเลขเหล่านี้เป็นประจักษ์พยานแสดงให้เห็นความทุ่มเทและมุ่งมั่นของเราเพื่อตอบสนองเป้าหมายและเพื่อให้บรรลุภารกิจที่ตั้งไว้

เราทำงานอย่างหนักเพื่อให้ครอบคลุมจำนวนโรงเรียนใหม่ๆ มากขึ้น และขณะเดียวกันก็มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับคุณภาพและเนื้อหาในงานแต่ละด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำหนังสือที่มีคุณภาพเข้ามาไว้ในห้องสมุดของเรา มีการตรวจสอบอย่างเข้มงวดพร้อมระบบการประเมินผลที่ดี นอกเหนือจากการสนับสนุนของชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ทำงานหนักเพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินโครงการควบคู่ไปกับคุณภาพ นอกจากนี้เรายังเคารพการตัดสินใจของชุมชนและสนับสนุนให้พวกเขาเป็นเจ้าของร่วมในโครงการตั้งแต่เริ่มแรก เรายังได้รับความร่วมมือที่ดีจากกระทรวงศึกษาธิการทั้งในระดับแขวงและระดับเมืองโดยคอยให้แรงบันดาลใจ ผลักดันและช่วยเหลือในทุกขั้นตอน แต่ที่มีคุณค่าเหนืออื่นใดเห็นจะเป็นการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐในการตรวจสอบและฝึกอบรมทีมงานของเรา นอกเหนือไปจากการเข้ามารับช่วงต่อของงานหลังโครงการที่เราดำเนินการมาสามปีสิ้นสุดลง การสนับสนุนจากรัฐบาลเท่ากับเป็นการรับประกันความยั่งยืนในระยะยาวให้กับงานที่เราได้ทำไป

โครงการห้องอ่านหนังสือ:

โครงการห้องอ่านหนังสือได้ริเริ่มขึ้นเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านในเด็กเพื่อให้พวกเขาได้รับประโยชน์จากนิสัยรักการอ่าน Room to Read Laos ได้ร่วมมือกับรัฐบาลผ่านกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนและชุมชนในการตั้งห้องสมุดตามโรงเรียนซึ่งต่อไปจะขอเรียกว่าห้องอ่านหนังสือ (Reading Room : RR)

รูปแบบห้องอ่านหนังสือในลาวมีด้วยกันสองแบบคือ แบบที่เป็นห้องแยกต่างหาก (Separate Room : SR) หรือห้องสมุดที่เต็มไปด้วยหนังสือและอุปกรณ์การอ่าน ส่วนแบบที่สองจะเป็นห้องสมุดในชั้นเรียน (class room library :CR) ซึ่งประกอบไปด้วยตู้และชั้นวางหนังสือตั้งไว้ตรงมุมใดมุมหนึ่งของห้องที่ง่ายต่อการเข้าถึง และ แบบที่เป็นห้องอ่านหนังสือที่ถูกสร้างขึ้นมา (Construction Reading Room : CRR) ให้กับโรงเรียนที่มีเด็กจำนวนมาก

ห้องสมุดแต่ละแห่งจะได้รับการสนับสนุนเป็นเวลาสามปีในด้านของอุปกรณ์การอ่านและการฝึกอบรมครู/ผู้ดูแลห้องสมุด การฝึกอบรมมุ่งเน้นเรื่องการบริหารจัดการห้องสมุด การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและวิธีการให้เด็กสามารถเข้าถึงหนังสือได้อย่างอย่างเท่าเทียมกันทั้งในโรงเรียนและชุมชน

ความพยายามของเราคือการปลูกฝังความเชื่อมั่นและทักษะให้กับชุมชนและโรงเรียนเพื่อช่วยให้พวกเขาเข้ามาเป็นเจ้าของโครงการเองได้ภายหลังที่เราถอนตัวไปเมื่อครบสามปี

ในช่วงระยะเวลาของรายงานชิ้นนี้ เราได้จัดกิจกรรมมากมายในหกแขวงที่เราทำงานอยู่ (18 เมือง และห้องสมุด 424 แห่ง) เพื่อกระตุ้นให้เด็กอ่าน กิจกรรมทั้งหมดนี้ได้รับการตอบรับอย่างดีและจุดประกายให้เด็กสนใจใคร่จะได้ฟังหรืออ่านเรื่องราวเพิ่มเติม สรุปลักษณะมีนักเรียน 8,229 คน ครู 589 คน และ คนในชุมชนอีก 2,055 คนที่ได้เข้าร่วมในกิจกรรมเหล่านี้

ผลงาน :

ตัวเลขข้างล่างนี้แสดงให้เห็นจำนวนห้องอ่านหนังสือที่ได้รับการจัดตั้งในแต่ละปี

ปี พ.ศ. 2548 : 50 ห้อง

ปี พ.ศ. 2549 : 102 ห้อง

ปี พ.ศ. 2550 : 210 ห้อง

ปี พ.ศ. 2551 : 170 ห้อง

ปี พ.ศ. 2552 : 160 RR

ปี พ.ศ. 2553 : 160 RR

รวมทั้งหมด : จำนวน 852 ห้อง

โครงการจัดพิมพ์หนังสือภาษาท้องถิ่น :

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า ลาวขาดแคลนหนังสือที่น่าสนใจและสร้างสรรค์สำหรับเด็กและนักแต่งหนังสือและนักวาดภาพประกอบหนังสือในประเทศก็ด้วยประสบการณ์ในการผลิตหนังสือเด็ก ทาง RtR ลาวจึงได้มุ่งเน้นไปที่การจัดตั้งห้องอ่านหนังสือเท่านั้นแต่ยังมุ่งเน้นในการผลิตหนังสือที่มีความสร้างสรรค์และดึงดูดเด็ก โดยร่วมมือกับนักเขียนในท้องถิ่น นักวาดภาพประกอบ และสำนักพิมพ์ในประเทศลาวเพื่อจัดพิมพ์หนังสือสำหรับเด็กให้มากขึ้น

Room to Read เริ่มจัดพิมพ์หนังสือสำหรับเด็กเป็นภาษาท้องถิ่นเพื่อเติมเต็มช่องว่างในเรื่องดังกล่าว จากประสบการณ์การทำงานของเราในพื้นที่ทำให้เราทราบว่าสิ่งที่ทำให้เด็กตื่นตัวและสนใจในการอ่านได้เด็กต้องเข้าใจภาษาและบริบทเป็นอย่างดีก่อน หนังสือส่วนใหญ่ที่มีอยู่เป็นภาษาอังกฤษมีแต่จะทำให้เด็กถอยห่างจากการอ่านเพราะพวกเขาไม่คุ้นเคยกับคำบางคำและบางครั้งก็ไม่ได้เข้าใจในบริบทเพราะหนังสือเหล่านั้นไม่ได้รับการออกแบบมาให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

นับตั้งแต่มีการก่อตั้งห้องอ่านหนังสือขึ้นเป็นห้องแรกในปีพ.ศ. 2548 ห้องสมุดของเราได้จัดให้มีอุปกรณ์การอ่านที่มีความเป็นมิตรกับเด็กและเหมาะสมกับวัยอย่างหลากหลาย โครงการที่มุ่งเน้นกิจกรรมทั้งหมดของเราล้วนแล้วแต่กระตุ้นให้นักเรียนได้อ่านและเรียนเก่งขึ้นไปพร้อมๆ กัน เรายังได้สังเกตพบอีก

ว่าโครงการของเราได้ช่วยเสริมสร้างให้เด็กเกิดความมั่นใจขึ้นจนทำให้พวกเขาพูดและเข้าสังคมเก่งขึ้นในโรงเรียน

โครงการจัดพิมพ์หนังสือภาษาท้องถิ่น (Local Language Publishing Program : LLP) ในลาวได้ทำการคัดเลือกนักเขียนและนักวาดภาพประกอบท้องถิ่นที่มีความสามารถเพื่อนำมาเข้ารับการอบรมการเขียนหนังสือให้เด็กๆ เพื่อเด็กๆ ในโรงเรียนชนบทจะได้มีหนังสือที่เหมาะสมกับระดับการศึกษาและอายุและเป็นหนังสือที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและท้องถิ่นอย่างแท้จริง

นอกเหนือจากการจัดพิมพ์หนังสือของเราเองแล้ว ทีมงานของเรายังได้ร่วมมือกับนักเขียนและนักวาดภาพประกอบในท้องถิ่นหลายท่านในการตีพิมพ์หนังสือของพวกเขา อุปกรณ์การอ่านเหล่านี้ถูกแจกจ่ายไปยังห้องอ่านหนังสือของเราในแขวงต่างๆ และมอบให้กับหน่วยงานอื่นๆ ที่ร้องขอให้กับชุมชนของพวกเขา และทำการแจกจ่ายหนังสือเหล่านี้ไปยังเขตที่ยากจน และห้องสมุดอื่น ๆ เพื่อลดช่องว่างของการเข้าถึงหนังสือในประเทศลาว

นอกเหนือจากการทำงานตามปกติคือโครงการจัดพิมพ์หนังสือภาษาท้องถิ่น และโครงการห้องอ่านหนังสือ เรายังได้จัดกิจกรรมหนังสือร่วมกับครูและเด็กในเขตปกครองที่ถูกทอดทิ้ง (ตัวอย่างเช่นพื้นที่ในเขตลุ่มแม่น้ำโขงที่ไม่ใช่พื้นที่เป้าหมายของเรา) โดยมีการนำหนังสือไปให้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการที่จะส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในเด็กที่ไม่มีโอกาสในการเข้าถึงหนังสือ

ผลงาน :

จัดพิมพ์หนังสือ 561,000 เล่ม และพิมพ์หนังสือที่แต่งใหม่ โปสเตอร์และบัตรนิทานภาพทั้งหมดจำนวน 98 เรื่อง

รางวัลที่ได้รับ

หนังสือที่เราได้จัดพิมพ์ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากและได้รับรางวัลมากมาย อาทิ เช่น

พ.ศ. 2551 : รางวัลหนังสือยอดเยี่ยมแห่งปี เรื่อง "แสงเทียน"

พ.ศ. 2552 : รางวัลหนังสือยอดเยี่ยมแห่งปี สำหรับ หนังสือ 2 เล่มเรื่อง "ความฝันของนางออย" และ "กระเป๋าลายใบ"

หนังสือที่ตีพิมพ์เป็นภาษาท้องถิ่นของ Room to Read สองเล่มยังได้รับรางวัลหนังสือยอดเยี่ยมอันเป็นรางวัลที่ให้เป็นประจำทุกปีโดยกระทรวงสารสนเทศและวัฒนธรรม (จากทั้งหมดสี่รางวัล) ในปีพ.ศ. 2552 อีกด้วย

เรื่องราวดีๆ :

เด็กในประเทศลาวต้องการหนังสือ ในเดือนกุมภาพันธ์พ.ศ. 2552 เจ้าหน้าที่ของ Room to Read พร้อมเพื่อนๆ จาก Warehouse Associates ได้เดินทางไปยังแขวงเซกอง ในภาคใต้ของประเทศลาวเพื่อแจกจ่ายหนังสือให้กับโรงเรียนในพื้นที่อันห่างไกลและได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นจากเจ้าพนักงานการศึกษาจังหวัดซึ่งต่างก็พากันยินดีที่ได้ทราบว่า Room to Read Laos ได้เดินทางมาแจกหนังสือในเขตนี้ทุกๆ ที่อยู่นอกพื้นที่การทำงาน

เมื่อเดินทางมาถึงโรงเรียนมัธยมศึกษาเซกอง มีครูจำนวนมากมารวมตัวกันเพื่อรอรับหนังสือ พวกเขาต่างตื่นเต้นที่เห็นหนังสือจำนวนมากมายและครูบางคนก็เริ่มอ่านหนังสือเหล่านั้นเกือบจะในทันที หลายคนให้ความสนใจเป็นพิเศษกับหนังสือที่จัดพิมพ์โดย Room to Read

นาย Lisaka Priayen ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาทองเล (Thonglay Primary School) ในเมืองละมำ แขวงเซกอง กล่าวว่า

"ผมมาที่นี่ในวันนี้เพราะผมได้ยินมาว่า Room to Read จะมาแจกหนังสือให้ฟรี และผมก็หวังว่าจะได้รับหนังสือไปบ้างเพื่อให้นักเรียนของผมที่กำลังรอผมอยู่ที่โรงเรียน ผมดีใจที่ได้เห็นหนังสือนิทานทั้งที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาลาว ผมต้องขอขอบคุณเป็นพิเศษเพราะโรงเรียนของผมมีความต้องการหนังสือนิทานดีๆ พวกนี้สำหรับนักเรียน

ผมใคร่ขอขอบคุณ Room to Read ที่ได้เดินทางมายังจังหวัดที่ห่างไกลของเราซึ่งนับว่าเป็นหนึ่งในพื้นที่ที่ขาดแคลนหนังสือเป็นที่สุดในประเทศลาว และผมยังใคร่ขอเรียนเชิญให้ Room to Read Laos ขยายโครงการมาที่แขวงเซกอง และจัดพิมพ์หนังสือให้มากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับวรรณกรรมลาว บทกวีในท้องถิ่น นิทานพื้นบ้านลาวสำหรับเด็ก ๆ ของเรา"

โครงการห้องเรียน :

โครงการห้องเรียนของ Room to Read เกิดจากความต้องการเพื่อสร้างความมั่นใจว่าโรงเรียนมีสถานที่ที่จะรองรับห้องอ่านหนังสือ ซึ่งนับเป็นปัจจัยหนึ่งในการลดช่องว่างของการเข้าถึงหนังสือเพราะโรงเรียนจำเป็นต้องมีพื้นที่สำหรับการทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและต้องเป็นรูปแบบที่เป็นมิตรกับเด็กด้วย เนื่องจากเราทำงานกับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในชนบทเราพบว่าหลายโรงเรียนที่มีสภาพทรุดโทรมอันไม่ใช่สภาพแวดล้อมที่ดีที่สุดที่จะทำให้เด็กอยากมาโรงเรียน นับแต่นั้นเราจึงเริ่มให้การสนับสนุนโรงเรียน

เพื่อให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดีขึ้นด้วยความร่วมมือของคนในชุมชนเพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและทำให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

เงินทุนเพื่อความท้าทายที่เราจัดสรรขึ้นก่อให้เกิดโอกาสอันมีความหมายยิ่งต่อชุมชนต่างๆในการที่จะมีส่วนร่วมในโครงการทั้งในด้านของการเงินและการตัดสินใจ เงินทุนสำหรับโครงการห้องเรียนนี้สร้างความมั่นใจว่าชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน การร่วมแรงร่วมใจของชุมชน และการร่วมดูแลรักษาสิ่งที่สร้างขึ้น

วัตถุประสงค์ที่สำคัญของเงินกองทุนเพื่อความท้าทาย

- เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของชุมชนในขบวนการการก่อสร้าง
- เพื่อพัฒนาความรู้สึกของความเป็นเจ้าของในโรงเรียน ในหมู่ชุมชน
- เพื่อส่งเสริมความยั่งยืนของโครงการโดยถือเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของชุมชนที่จะบำรุงรักษาทรัพย์สินและความต่อเนื่องของการปฏิบัติที่ดีซึ่งได้แสดงให้เห็นเป็นแบบอย่างระหว่างดำเนินการดำเนินโครงการ
- เพื่อสร้างความสามารถของชุมชนในการบริหารจัดการโรงเรียน
- เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน, Room to Read และชุมชนให้แข็งแกร่งขึ้น
- เพื่อให้โอกาสสตรีได้มีส่วนในการตัดสินใจของชุมชน
- เพื่อลดต้นทุนการดำเนินการในโครงการห้องเรียนทั้งในส่วนของ Room to Read เองและในส่วนของผู้บริจาค

นอกเหนือจาก **เงินกองทุนเพื่อความท้าทาย** แล้ว เรายังเพิ่มความมั่นใจในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างโรงเรียนโดยมอบหมายให้ชุมชนเป็นแกนนำ มีการเลือกสมาชิกในหมู่บ้านเพื่อจัดตั้งเป็น "คณะกรรมการการก่อสร้างโรงเรียน" (School Construction Committee: SCC) และคณะกรรมการชุดนี้จะทำหน้าที่ดำเนินโครงการภายใต้การแนะนำดูแลของ Room to Read ทีมงานซึ่งมีตัวแทนจำนวนหนึ่งเป็นสตรี ประกอบไปด้วยครู ผู้นำชุมชน และสมาชิกของสมาคมผู้ปกครองโรงเรียน สมาชิกจากเยาวชนในท้องถิ่นและสหภาพแม่หญิงและบุคคลผู้เป็นที่ยอมรับนับถือในหมู่บ้าน คณะกรรมการชุดนี้จะรับผิดชอบในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ กำกับดูแลการก่อสร้าง และควบคุมค่าใช้จ่าย และมีการแต่งตั้งสมาชิกหนึ่งคนให้ทำหน้าที่รายงานให้ชุมชนทราบเป็นระยะๆ ถึงความคืบหน้าของโครงการ

ในพื้นที่ที่กรรมการหมู่บ้านมีความเข้มแข็ง กรรมการดังกล่าวจะได้รับการมอบหมายหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบโครงการห้องเรียน อย่างไรก็ตามหากกรรมการหมู่บ้านไม่เข้มแข็งหรือไม่อาจรับผิดชอบหน้าที่นี้ได้ SCC ก็จะทำหน้าที่นี้แทน เพื่อให้มั่นใจว่าโครงการห้องเรียนดำเนินการไปตามแผนที่ได้วางไว้

บทบาทและความรับผิดชอบของ SCC

- SCC เป็นคณะทำงานที่ทำหน้าที่ลงนามในบันทึกความเข้าใจกับ Room to Read

- SCC มีหน้าที่ในการขับเคลื่อนชุมชน ดึงชาวบ้านให้เข้ามามีส่วนร่วม และรายงานความคืบหน้าเรื่องงานก่อสร้างให้ชาวบ้านทราบ อีกทั้งคอยสร้างความมั่นใจว่าทั้งหมู่บ้านได้ให้ความร่วมมือและสนับสนุนโครงการนี้
- SCC มีส่วนร่วมในกิจกรรมการก่อสร้างทั้งหมดที่ Room to Read ทำให้กับชุมชน
- SCC ยังมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดตั้งอนุกรรมการและมอบหมายงานสำหรับกิจกรรมต่างๆ อาทิ เช่น กรรมการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ กรรมการเหรียญกษาปณ์
- SCC จัดหาวัสดุอุปกรณ์ตามปริมาณที่ต้องการให้ตรงตามข้อกำหนดและขั้นตอน
- SCC จัดหาและกำกับดูแลแรงงานที่มีฝีมือและไร้ฝีมือสำหรับโครงการ
- SCC เป็นผู้เรียกเก็บ "กองทุนเพื่อความท้าทาย" จากชุมชน/ภาครัฐ และส่วนอื่น ๆ

ความสำเร็จที่ผ่านมา

- ปี พ.ศ. 2548 : 8 ห้องเรียน
- ปี พ.ศ. 2549 : 16 ห้องเรียน
- ปี พ.ศ. 2550 : 48 ห้องเรียน
- ปี พ.ศ. 2551 : 38 ห้องเรียน
- ปี พ.ศ. 2552 : 32 ห้องเรียน
- ปี พ.ศ. 2553 : 30 ห้องเรียน
- ทั้งหมด : 172 ห้องเรียน

โครงการการศึกษาสำหรับเด็กหญิง

โครงการการศึกษาสำหรับเด็กหญิงของ Room to Read นับเป็นงานที่สำคัญอีกด้านหนึ่งของเรา เพราะเป็นการช่วยให้เด็กหญิงที่ด้อยโอกาสได้รับการศึกษา ทีมงานของเราจะทำการคัดเลือกเด็กหญิงจากชุมชนชายขอบที่มีความอ่อนแอทางเศรษฐกิจ และให้ทุนการศึกษาแก่พวกเธอให้ได้เรียนจนจบการศึกษา นอกเหนือไปจากการมอบหนังสือ ชุดนักเรียน การกวดวิชาเพิ่มเติม การฝึกอบรมทักษะการดำรงชีวิต หรือแม้แต่รถจักรยานหากจำเป็นเพื่อให้เด็กหญิงเหล่านั้นมีโอกาสสำเร็จการศึกษา

เราได้ให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษกับเด็กผู้หญิงในระดับมัธยมเนื่องจากเราพบว่าระดับนี้เป็นช่องว่างที่ใหญ่ที่สุดในความเสมอภาคระหว่างหญิงชายในเรื่องของการศึกษา

ในประเทศลาวการคัดเลือกผู้รับทุนการศึกษาจะเริ่มต้นคัดเลือกจากนักเรียนในชั้นประถม 3 เพื่อรับทุนเรียนต่อชั้นประถม 4 และคัดเลือกนักเรียนในชั้นประถม 5 เพื่อรับทุนเรียนต่อระดับมัธยม Room to Read ร่วมกับสำนักงานบริการการศึกษาระดับแขวง (Provincial Education Service - PES) และ

สำนักงานการศึกษาเขต (District Education Bureau - DEB) จัดตั้งคณะกรรมการคัดเลือกเด็กนักเรียนหญิง ขึ้นประกอบด้วย หัวหน้าหมู่บ้าน ตัวแทนจากสมาพันธ์นักเรียนหญิง นักเศรษฐศาสตร์ประจำหมู่บ้าน ครู และผู้ปกครองจากแต่ละโรงเรียนในพื้นที่เพื่อช่วยกันคัดเลือกเด็กนักเรียนหญิงที่เหมาะสมจะได้รับทุนการศึกษา

Room to Read ยังได้ตัดสินใจมอบความไว้วางใจให้กับชุมชนเป็นผู้ชี้แนะเราในการคัดเลือกเด็ก โดยใช้วิธีการเจาะกลุ่ม (Group Base Approach) เป็นผลให้เราเจาะไปยังพื้นที่ที่พบว่าการเลือกปฏิบัติ ระหว่างเด็กหญิงและเด็กชายและเราได้ทำการคัดเลือกเด็กหญิงจากชาติพันธุ์กลุ่มน้อยที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาลมาอีกด้วย ในปีพ.ศ. 2551 เราได้คัดเลือกเด็กหญิงจากชาติพันธุ์กลุ่มน้อยมาทั้งหมด 52 คนและนำไปไว้ในโรงเรียนประจำเนื่องจากเด็กหญิงเหล่านี้ไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนอื่นๆ ตามโควตาของรัฐได้

โครงการการศึกษาสำหรับเด็กหญิงได้ให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ผู้รับทุนซึ่งครอบคลุมค่าเล่าเรียนอุปกรณ์การศึกษาเช่นตำรา สมุด เครื่องเขียน เครื่องแบบนักเรียน รองเท้า กระเป๋าและจักรยาน สำหรับเด็กที่อาศัยอยู่ห่างจากโรงเรียนเกินกว่า 2.5 กม.ขึ้นไป

นอกจากนี้โครงการยังจัดให้มีการเรียนพิเศษสำหรับวิชาหลักตลอดปีการศึกษา จัดให้มีการทบทวนวิชาเป็นเวลาหนึ่งเดือนก่อนสอบสำหรับนักเรียนบางคนอีกด้วย นอกจากนี้ยังจัดให้มีการฝึกอบรม"ทักษะการดำรงชีวิต" เพื่อให้เด็กหญิงเหล่านี้ได้เรียนรู้และเกิดความมั่นใจ เพิ่มพูนความนับถือตนเอง ฝึกทักษะการตัดสินใจเพื่อให้พวกเขาสามารถต่อรองและตัดสินใจด้วยตัวเองได้

โครงการนี้นอกจากจะช่วยให้เด็กหญิงมีความก้าวหน้าในเรื่องการเรียนแล้ว ยังช่วยเสริมสร้างให้พวกเขามีสุขภาพที่ดีด้วยการจัดให้มีการตรวจสุขภาพเป็นระยะ ๆ

เจ้าหน้าที่ของเราจะใช้เวลากับพ่อแม่ของเด็กที่ได้รับทุนการศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจให้พวกเขาตระหนักถึงความสำคัญและผลักดันส่งเสริมให้ลูกสาวเรียนหนังสือแทนที่จะส่งลูกๆ ไปทำงานในเมืองไทย

ความสำเร็จของโครงการ

ปี พ.ศ. 2550 : 200 คน

ปี พ.ศ. 2551 : 325 คน

ปี พ.ศ. 2552 : 300 คน

ปี พ.ศ. 2553 : 250 คน

รวมทั้งหมด : 1075 คน

การติดตามและประเมินผล (M & E)

Room to Read ภาคภูมิใจในความเป็นองค์กรที่รับผิดชอบและโปร่งใส มีทีมประเมินผลและตรวจสอบที่มีคุณภาพคอยระแวดระวังอยู่ตลอดเวลาและหาวิธีเพื่อสนับสนุนให้ทีมงานทั้งหมดได้บรรลุแผนงานเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ อีกทั้งยังคอยช่วยเหลือให้ผู้บริจาคและผู้ถือหุ้นมีความเชื่อมั่นในการทำงานขององค์กรอีกด้วย

หน่วยงานนี้ยังคอยแจ้งเตือนเจ้าหน้าที่ให้ใช้มาตรการแก้ไขที่ทันท่วงทีหากเกิดความผิดพลาดเพื่อให้โครงการต่างๆ ดำเนินต่อไปได้อย่างยั่งยืน ทั้งหลายทั้งปวงนี้ก็เพื่อประโยชน์สำหรับเด็กลาวเพื่อที่พวกเขาจะได้รับโอกาสทางการศึกษาที่ดีขึ้นนั่นเอง

ทีมตรวจสอบและประเมินผลของเราได้ให้ความสนใจอย่างมากกับจำนวนหนังสือที่นักเรียนยืมกลับบ้าน จำนวนนักเรียนที่มาใช้ห้องสมุด หนังสือเล่มไหนที่เด็กๆ ชอบมากที่สุด นอกจากนั้นยังใส่ใจติดตามดูแลกิจกรรมของห้องอ่านหนังสือและเนื้อหาของการประชุมที่จัดให้มีขึ้นทุกๆ สองเดือนเพื่อหาวิธีดึงดูดนักเรียนมาเข้าห้องสมุด ทีมยังมีการตรวจเช็คคะแนนการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 และการประเมินผลเป็นระยะ ๆ ทุกๆ หกเดือนก็ช่วยให้เราเห็นภาพที่ชัดเจนขึ้นถึงพัฒนาการของนักเรียนเหล่านี้

Room to Read Laos พยายามอย่างมากในการออกแบบระบบ/กลไกการตรวจสอบและประเมินผลโดยได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่สำนักงานภูมิภาคและทั่วโลก เราได้ติดตั้ง Global Solutions Database (GSD) ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่เจ้าหน้าที่ทั่วโลกสามารถเข้าถึงได้ ถือเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับเก็บข้อมูลในพื้นที่ แค่คลิกปุ่มเพียงครั้งเดียวเราก็สามารถเข้าสู่ข้อมูลที่ถูกต้องมากมายไม่ว่าจะเป็นจำนวนโรงเรียนใหม่ที่สร้างขึ้นในปีที่ผ่านมาหรือจำนวนห้องสมุดที่เราจะต้องถอนตัวออกในปีนี้ อีกทั้งจำนวนของนักเรียนในแต่ละโครงการ

ในช่วงห้าปีที่ผ่านมา โครงการที่สำคัญๆ สี่โครงการของ Room to Read ได้ให้การสนับสนุนการศึกษาในประเทศลาวโดยการจัดให้มี ห้องอ่านหนังสือ, ห้องเรียน, มอบทุนการศึกษาแก่เด็กหญิงและจัดพิมพ์หนังสือที่เป็นภาษาท้องถิ่น โครงการเหล่านี้ได้ให้โอกาสเด็กหลายร้อยคนโดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในชนบทห่างไกลและด้อยโอกาสได้เข้าถึงโรงเรียนและหนังสือ

แผนการดำเนินงานของ Room to Read Laos: (พ.ศ. 2554 - 2559)

วิสัยทัศน์

Room to Read เชื่อว่าโลกจะเปลี่ยนแปลงได้ต้องเริ่มจากการที่เด็กมีการศึกษา เราอยากเห็นโลกที่เด็กทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อช่วยให้พวกเขามีชีวิตภาพที่เต็มเปี่ยมและสามารถทำสิ่งดีๆ ให้กับชุมชนและโลกได้

พันธกิจ

Room to Read จะแสวงหาหนทางเพื่อเปลี่ยนแปลงชีวิตของเด็ก ๆ นับล้านๆ ในประเทศกำลังพัฒนาโดยเน้นในเรื่องของการรู้หนังสือและความเสมอภาคระหว่างหญิงและชายในด้านการศึกษา เราจะอาศัยการทำงานร่วมกับชุมชน องค์กรพันธมิตร และภาครัฐ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้และนิสัยรักการอ่านในหมู่นักเรียนระดับประถมศึกษาและสนับสนุนให้เด็กผู้หญิงได้เรียนจบระดับมัธยมศึกษา โดยมีทักษะการดำรงชีวิตที่จำเป็นติดตัวไปด้วย เพื่อที่พวกเขาจะได้ประสบความสำเร็จในการเรียนและการใช้ชีวิตต่อไป

ขณะที่เราทำงานอย่างหนักตลอดเวลาสิบปีที่ผ่านมาในหลายพื้นที่ทั่วโลก Room to Read ก็พร้อมที่จะยกระดับการทำงานไปสู่ขั้นต่อไป โดยกำหนดให้เรื่องของการรู้หนังสือและการศึกษาของเด็กผู้หญิงเป็นวาระที่สำคัญสองวาระในการขับเคลื่อน การเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้ทำให้เราต้องเปลี่ยนจาก 'การสร้างนิสัยรักการอ่าน' มาทำให้เด็ก ๆ กลายเป็น 'นักอ่านอิสระ' และเปลี่ยนกลุ่มเป้าหมายของเราจากก่อนวัยเรียนและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาไปสู่เด็กในระดับประถมศึกษาโดยมุ่งเน้นในชั้นประถม 1 และ 2 เป็นหลัก ด้วยเหตุนี้โครงการต่างๆ ทั้งหมดของเราจะสิ้นสุดการเป็นโครงการเดี่ยวๆ อีกต่อไปแต่จะถูกนำเข้ามาเป็นส่วนประกอบหนึ่งของโครงการการรู้หนังสือและโครงการการศึกษาของเด็กหญิงแทน

แผนในการดำเนินโครงการต่างๆ ของเรามียังดังต่อไปนี้:

โครงการห้องอ่านหนังสือ

1. สร้างโอกาสสำหรับเด็กๆ ให้สามารถเข้าถึงอุปกรณ์การอ่านที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม สัมกับวัยและสะท้อนให้เห็นถึงความเท่าเทียมกันทางเพศมากขึ้น
2. เสริมสร้างศักยภาพให้แก่ครูและบรรณารักษ์เพื่อส่งเสริมการรู้หนังสือและการพัฒนานิสัยรักการอ่านในเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษา
3. การปรับปรุงสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเพื่อให้เป็นมิตรกับเด็ก

4. สร้างความเข้าใจ ตระหนักรู้ในหมู่ผู้ปกครอง เพื่อนบ้านและชุมชนในการสนับสนุนและผลักดันเรื่องการอ่าน

5. ร่วมมือกับภาครัฐเพื่อแสวงหาการสนับสนุนในอันที่จะนำนโยบายและแผนกลยุทธ์มาสู่การปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา

โครงการการจัดพิมพ์หนังสือภาษาท้องถิ่น

1. ร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับโครงการห้องอ่านหนังสือและการรู้หนังสือในการผลิตสิ่งพิมพ์เพื่อสนับสนุนนิสัยรักการอ่านและเสริมทักษะการอ่าน การจัดพิมพ์หนังสือภาษาท้องถิ่นจะช่วยให้รู้ถึงระดับการอ่านและทำให้สามารถผลิตหนังสือให้เหมาะสมกับการอ่านหนังสือในแต่ละระดับได้

2. พัฒนาทักษะการเขียนและการวาดภาพประกอบสำหรับนักเขียนและนักวาดภาพท้องถิ่นเพื่อช่วยในการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ที่สนับสนุนการรู้หนังสือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้อ่านที่ยังเป็นเด็ก เช่น นักเรียนชั้นประถม 2

3. สนับสนุนทั้งในส่วนของโครงการห้องอ่านหนังสือและโปรแกรมการรู้หนังสือ

โครงการห้องเรียน

1. เอื้อให้มีการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษาซึ่งมีความเป็นมิตรกับเด็กโดยเน้นเรื่องความสะดวก สดใส และมีพื้นที่การเรียนรู้ที่ได้รับการก่อสร้างอย่างดี

2. รวบรวมข้อมูลโรงเรียนลงในแบบฟอร์มพร้อมทั้งระบุให้ชัดเจนว่าเป็นโรงเรียนในโครงการการรู้หนังสือ และ / หรือโครงการการศึกษาของเด็กผู้หญิง (GEP)

3. เริ่มทำโครงการการรู้หนังสือหรือโปรแกรมการศึกษาของเด็กหญิงที่โรงเรียน

4. วิเคราะห์ความต้องการโครงสร้างพื้นฐานและจัดทำงบประมาณการก่อสร้างโรงเรียน

5. ให้การสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มเติมแก่โรงเรียนตามความจำเป็น

6. จัดให้มีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอและให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคสำหรับการบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง

โครงการการศึกษาของเด็กผู้หญิง (GEP)

1. คัดเลือกเด็กผู้หญิงเพื่อรับทุนการศึกษาให้มากขึ้นโดยใช้วิธีเจาะกลุ่ม (community based approach)

2. ระบุให้ได้ว่าชุมชนใดมีส่วนความต่างระหว่างชายและหญิงในระดับสูง
3. จัดให้มีการเรียนพิเศษและให้คำปรึกษาหากจำเป็น
4. ให้การฝึกอบรมทักษะการดำรงชีวิตแก่นักเรียนที่ได้รับทุนทุกคน
5. สร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ลงในโครงการเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

บทสรุป

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ความก้าวหน้าอย่างมีนัยสำคัญเกิดขึ้นได้ก็ด้วยความพยายามของเราที่จะลดช่องว่างในการเข้าถึงหนังสือและลดความเหลื่อมล้ำในคุณภาพของการศึกษาในเขตเมืองและชนบทของลาวเป็นสำคัญ เด็กในพื้นที่ชนบทหลายแห่งสามารถเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้มากขึ้น เช่น การบริการห้องสมุด และครูเองก็ยังได้ปรับปรุงวิธีการสอน สิ่งที่เกิดขึ้นมาจากผลของโครงการภายใต้การดำเนินงานของ Room to Read ที่ส่งต่อให้กับรัฐบาลลาวโดยมีเป้าหมายรวมคือการจัดการด้านการศึกษาตนเอง

